Nová energie pro zemědělství: agrovoltaika nebo bioplyn šetří náklady i chrání rostliny na polích

3.6.2024 - | PROTEXT

Rostlinná a živočišná výroba patří mezi energeticky náročné činnosti, kde ceny energií mohou výrazným způsobem ovlivnit i cenu potravin pro koncového spotřebitele. V pátek 31. května se proto v Seminárním sálu v Zámeckém návrší v Litomyšli zemědělci seznámili s aktuálními trendy ve využívání obnovitelných zdrojů.

„Zvyšování energetické soběstačnosti České republiky považuji za jednu z hlavních priorit a jsem velmi rád, že sektor zemědělství může k této ambici významně přispět. Díky agrovoltaice ukotvené novelou zákona o ochraně zemědělského půdního fondu budou moci zemědělci v sadech nebo chmelnicích instalovat solární elektrárny, které svou produkcí pokryjí provoz svých farem. Také rozvoj produkce biometanu je z mého pohledu velmi perspektivní a může také pomoci zemědělcům diverzifikovat jejich příjmy. Těší mě, když vidím, že se zemědělcům daří sladit inovativní a tradiční obory hospodaření, aby společně přinášely užitek jak zemědělcům, tak národnímu hospodářství i našemu životnímu prostředí,“ řekl **ministr zemědělství Marek Výborný**.

Zemědělci mohou u fotovoltaiky využít jak pozemní, tak střešní instalace například na hospodářských budovách či nevyužívaných pozemcích, takže nedochází ke ztrátě bonitní půdy určené primárně pro zemědělskou produkci. Nově budou moci realizovat také tzv. agrovoltaické instalace, které jsou založeny na spojení silných stránek fotovoltaiky při zachování zemědělské produkce. Její uzákonění v polovině tohoto týdne schválil Senát a čeká se ještě na podpis prezidenta republiky.

„Zemědělci dnes čelí dvěma vážným výzvám: extrémním projevům počasí, které mohou ohrozit úrodu, a také cenám energií, jejichž výkyvy mohou zkomplikovat produkci potravin a tedy i ekonomiku farem. Řešením obou výzev je kombinace zemědělské a energetické produkce ve formě agrovoltaiky a výroby bioplynu. Agrovoltaika pomáhá chránit plodiny před krupobitím nebo přízemními mrazíky, bioplynové stanice pak umožňují druhotné využití zemědělských odpadů a podporu zemědělské činnosti pro pěstování energetických plodin. Oba zdroje energie pak zemědělcům umožňují pokrýt své energetické potřeby, zlepšit ekonomiku provozu a získat větší stabilitu pro své hospodářství,“ říká **Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky**.

„Agrovoltaika je velice zajímavým nástrojem, jak zkombinovat výrobu elektřiny, získat tak stabilní zdroj a stabilizaci nákladů za energie v podniku a zároveň jak zkombinovat výhody pro pěstování plodin - například jak zabránit přílišnému přesvícení rostlin sluncem. Nicméně máme před sebou ještě dlouhou cestu, protože se musíme naučit jaké rostliny pěstovat a také nás čeká spousta práce při přípravě legislativy a podpory,“ říká **Jiří Kropš ze společnosti Andrew Solar**, která provedla již celou řadu hybridních instalací fotovoltaických elektráren pro zemědělce, kteří díky tomu dosahují významných finančních úspor.

Praktické ukázky realizací bioplynových stanic předvedli zástupci sdružení CZ Biom. Bioplynky využívají jako své vstupy odpad z živočišné a rostlinné výroby, a tím činí produkci energie nezávislou na počasí. **Zajímavým trendem** pro bioplynové stanice bude například přechod na **biometan**, který může sloužit jako náhrada dováženého zemního plynu, a využití kogenerace pro současnou výrobu elektřiny a tepla. Tím se zemědělský provoz může stát významným prvkem energetické stability pro

širší region. Provozovatelé bioplynek jsou sami motivováni k tomu, aby maximálně využívali lokálně dostupné pokročilé suroviny (odpady a zbytky). *„Odpady se kombinují s pěstovanými plodinami, které přinášejí pestrost do osevního postupu a krajiny,“* říká **Jan Habart ze sdružení CZ Biom** a dodává: *„Bioplyn i pevná biomasa jsou stabilní zdroje energie, a to bez ohledu na aktuální klimatické podmínky, které se přesouvají ke službám výkonnostní rovnováhy. Celý obor dokáže poskytnout flexibilitu rovnající se elektrárně Dlouhé Stráně. Tím může také zásadně pomoci se stabilizací sítě v souvislosti s rozvojem komunitní energetiky.“*

Součástí programu byla také návštěva areálu Školek Litomyšl spojená s prohlídkou již fungujícího projektu agrovoltaiky společnosti Bragen. Ta vyřešila chybějící nabídku konstrukcí pro FVE panely nad pěstované rostliny tím, že je začala sama vyrábět. Do konce příštího roku tak má v Litomyšli vzniknout zatím největší agrovoltaický projekt, kdy na sedmi hektarech bude pod fotovoltaickými panely růst ovoce, kterému vyhovuje zastínění.

Konferenci připravilo Obnovitelně.cz ve spolupráci se Svazem moderní energetiky a za podpory Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí ČR. Akce je součástí regionální série Pro moderní Česko – setkání plná nové energie, která byla zahájena v květnu právě v Pardubickém kraji a navážou na ně další setkání s veřejností, zástupci měst a obcí či firmami v dalších regionech během podzimu.

https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/nova-energie-pro-zemedelstvi-agrovoltaika-nebo-bioplyn-setri-naklady-i-chrani-rostliny-na-polich/2526878